

ПРЕПОРЪКИ

ПРЕПОРЪКА (ЕС) 2017/84 НА КОМИСИЯТА

от 16 януари 2017 година

относно наблюдението на въгледородите от минерални масла в храните и в материалите и предметите, предназначени за контакт с храни

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

- (1) Въгледородите от минерални масла са химични съединения, получени главно от суров нефт, но и произвеждани по синтетичен път от въглища, природен газ и биомаса. Те могат да присъстват в храните в резултат на замърсяване на околната среда, от смазочни масла за машини, използвани при прибиране на реколтата и производството на храни, от спомагателни средства за обработка, добавки в храните и материали, предназначени за контакт с храни. Въгледородите от минерални масла за хранителни цели се обработват по такъв начин, че съдържанието на ароматни въгледороди от минерални масла да е сведено до минимум.
- (2) През 2012 г. Експертната група по замърсителите в хранителната верига (CONTAM) към Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ) заключи⁽¹⁾, че потенциалните последици за здравето на човека от някои групи вещества, сред които и въгледородите от минерални масла, варират значително. Ароматните въгледороди от минерални масла могат да действат като генотоксични канцерогенни вещества, докато някои наситени въгледороди от минерални масла могат да се натрупват в човешките тъкани и да оказват неблагоприятно въздействие върху черния дроб. Тъй като някои ароматни въгледороди от минерални масла се считат за мутагенни и канцерогенни, важно е наблюдението да бъде организирано по начин, който позволява да се разбере по-добре относителното присъствие на наситени и ароматни въгледороди от минерални масла в хранителни стоки, които са основни фактори за експозицията чрез храната.
- (3) Тъй като има подозрения, че миграцията от материали, предназначени за контакт с храни, като опаковки от хартия и картон, допринася значително за общата експозиция, наблюдението следва да включва предварително опаковани храни, опаковъчни материали и наличието на функционални бариери, както и оборудването, използвано за съхранение и преработка. Някои параметри могат да повишат миграцията на въгледороди от минерални масла от опаковките в храните, като например срокът и условията на съхранение. Тъй като въгледородите от минерални масла се установяват по-лесно в големи количества, при стратегията за вземане на проби следва да се вземат предвид тези параметри, когато миграцията им е най-висока.
- (4) За да гарантират надеждността на получените аналитични данни, държавите членки следва да осигурят наличието на подходящо аналитично оборудване и достатъчно опит в анализа на въгледороди от минерални масла в храните и в материалите, предназначени за контакт с храни, преди генерирането на аналитичните резултати.
- (5) За да се гарантира единно прилагане на настоящата препоръка, референтната лаборатория на ЕС за материали, предназначени за контакт с храни, следва да предостави допълнителни насоки на компетентните органи на държавите членки и други заинтересовани страни, включително насоки за информацията, която може да бъде събрана по време на разследванията, както и методите за вземане на проби и анализ,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

1. Държавите членки с активното участие на стопанските субекти в областта на храните, производителите, преработвателите и дистрибуторите на материали, предназначени за контакт с храни, и други заинтересовани страни, следва да осъществяват наблюдение на наличието на въгледороди от минерални масла в храните през 2017 и 2018 г. Наблюдението следва да обхваща животински мазнини, хляб и хлебчета и фини печива, зърнени закуски и захарни изделия (включително шоколад) и какао, месо от риба, рибни продукти (консервирана риба), зърна за консумация от човека, сладоледи и десерти, маслодайни семена, макаронени изделия, продукти, получени от зърнени култури, варива, колбаси, черупкови плодове, растителни масла, както и материалите, предназначени за контакт с храни, използвани за тези продукти.

⁽¹⁾ Експертна група на ЕОБХ по замърсителите в хранителната верига (CONTAM); Научно становище относно въгледородите от минерални масла в храните. Бюлетин на ЕОБХ (*EFSA Journal*) 2012;10(6):2704. p. 185 pp., doi:10.2903/j.efsa.2012.2704.

2. За да се гарантира единно прилагане на настоящата препоръка, както и за генериране на надеждни и съпоставими резултати от наблюдението, следва да се спазват специални насоки, разработени в контекста на настоящата препоръка от референтната лаборатория на ЕС за материали, предназначени за контакт с храни („насоките“). Тъй като такива насоки все още не съществуват, държавите членки, в сътрудничество с референтната лаборатория на ЕС за материали, предназначени за контакт с храни, следва да разработят тези насоки в съответствие със своите потребности от изграждането на аналитичен капацитет.
3. Държавите членки следва да вземат проби от храни в съответствие с разпоредбите, предвидени в Регламент (ЕО) № 333/2007 на Комисията ⁽¹⁾. Взимането на проби следва да включва пропорционален брой предварително опаковани храни. Взимането на проби от материали, предназначени за контакт с храни, следва да се извършва в съответствие с най-добрите практики, подходящи за определени материали или предмети, както е предвидено в насоките. Други възможни източници на въглеродороди от минерални масла, свързани с използването на други материали, предназначени за контакт с храни, във веригата на доставки, например по време на съхранение или преработка, следва да бъдат проучени, когато има ясни признаци, че те допринасят за наличието на въглеродороди от минерални масла. Взимането на проби от предварително опаковани храни следва да бъде насочено предимно към стоки, които са по-близо до изтичането на минималния срок на трайност, и когато съхранението или преработката се извършват при относително топли условия.
4. Пробите следва да се анализират във вида, в който се предлагат на пазара. При предварително опакованите храни нивото на въглеродороди от минерални масла следва да бъде определено както в храните, така и в материалите, предназначени за контакт с храни, в случай че те са предполагаемият източник на установени въглеродороди от минерални масла. Следва да се обърне особено внимание на разликите между наситени и ароматни въглеродороди от минерални масла и на тълкуването на резултатите от анализа, за да се гарантира, че получените данни са надеждни и съпоставими. Държавите членки, които възнамеряват да анализират наличието на наситени и ароматни въглеродороди от минерални масла в храни и в материали, предназначени за контакт с храни, могат да поискат техническа помощ от референтната лаборатория на ЕС за материали, предназначени за контакт с храни.
5. В случаите, когато в храни са открити въглеродороди от минерални масла, държавите членки следва да проведат допълнителни разследвания в предприятията за храни, за да установят възможния източник или източници. При възможност разследванията следва да обхващат системите, прилагани от стопанския субект в областта на храните, които могат да повлияят или контролират замърсяването (напр. методите за производство и преработка, анализа на опасностите и контрола в критични точки (НАССР) или сходни системи или мерки, предприети за предотвратяване на тяхното наличие).
6. В случаите, когато наличието на въглеродороди от минерални масла е установено или идва от материали, предназначени за контакт с храни, държавите членки следва да съберат данни за материалите, предназначени за контакт с храни (напр. вида и състава на материала на опаковката, наличието на функционална бариера, срока на годност на опакованата храна), и да проведат допълнително разследване в предприятията на производителите, преработвателите и дистрибуторите на материали, предназначени за контакт с храни, за да се установят системите, прилагани от съответните предприятия (напр. методите на производство и преработка на материали, предназначени за контакт с храни, и документацията, изисквана съгласно Регламент (ЕО) № 2023/2006 на Комисията ⁽²⁾ относно добрите производствени практики), както е посочено в насоките.
7. Държавите членки, стопанските субекти в областта на храните, производителите, преработвателите и дистрибуторите на материали, предназначени за контакт с храни, и други заинтересовани страни следва да предоставят на ЕОБХ данните от наблюдението, изразени на база цяла маса, заедно с информацията и в електронния формат за докладване, определени от ЕОБХ, с оглед на това те да бъдат обединени в една база данни. За предпочитане е те да предоставят данните от наблюдението до 1 октомври 2017 г., а впоследствие — до 1 октомври 2018 г. Последните резултати следва да бъдат предоставени до 28 февруари 2019 г. Потенциално наличните данни за наличие на веществата от 2016 г., които все още не са предоставени, трябва да бъдат предадени в съответствие със същите условия при първа възможност.

Съставено в Брюксел на 16 януари 2017 година.

За Комисията
Vytenis ANDRIUKAITIS
Член на Комисията

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 333/2007 на Комисията от 28 март 2007 г. за определяне на методите за вземане на проби и анализ за официалния контрол върху съдържанието на олово, кадмий, живак, неорганичен калай, 3-MCPD и бензо[а]пирен в храни (ОВ L 88, 29.3.2007 г., стр. 29).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 2023/2006 на Комисията от 22 декември 2006 г. относно добра производствена практика за материали и предмети, предназначени за контакт с храни (ОВ L 384, 29.12.2006 г., стр. 75).